

P / 9 2 9 6 0 6 0

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA**

KLASA: 029-01/22-01/69

URBROJ: 525-07/277-25-55

Zagreb, 29. kolovoza 2025. godine

**IZVJEŠĆE O PROVEDENOM PISANOM POSTUPKU PRIJEDLOGA TREĆIH
IZMJENA STRATEŠKOG PLANA ZAJEDNIČKE POLJOPRIVREDNE POLITIKE
REPUBLIKE HRVATSKE 2023. – 2027.**

Tajništvo Odbora za praćenje provedbe Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.-2027. poslalo je 14. kolovoza 2025. godine članovima i zamjenama članova Odbora za praćenje na mišljenje prijedlog trećih izmjena Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.-2027.

Rok za dostavu mišljenja je bio 28. kolovoza 2025. godine. Mišljenje i/ili komentare (primjedbe/prijedloge) dostavilo je ukupno 12 članova (ili njihovih zamjena).

Rezultat provedenog postupka je da više od natpolovične većine svih članova ili njihovih zamjena nije imalo primjedbi ili su suglasni s prijedlogom.

Popis članova ili njihovih zamjena koji su se očitovali nalazi se u Prilogu 1.

Popis predstavnika koji se nisu očitovali nalazi se u Prilogu 2.

Popis dostavljenih komentara i primjedbi s očitovanjima na iste nalazi se u Prilogu 3.

Prilog 1: Popis članova i zamjena koji su se očitovali

r.br.	INSTITUCIJA	PREDSTAVNIK U OZP	NAPOMENA
1.	Hrvatska zajednica općina	Bruno Hranić	Suglasni
2.	Državni zavod za statistiku	Edita Omerzo	Suglasni uz tehničke komentare
3.	Samostalna služba za akreditaciju agencije za plaćanja za poljoprivredne fondove Europske unije	Mirela Prosoli	Suglasni uz tehničke komentare
4.	Hrvatski savez udruga privatnih šumovlasnika	Miljenko Županić	Komentari/prijedlozi
5.	Hrvatski savez uzbunjivača ovaca i koza	Zdravko Barać	Komentari/prijedlozi
6.	Ministarstvo gospodarstva	Sanja Fišer	Suglasni uz tehničke komentare
7.	Leader mreža Hrvatske	Bojana Markotić	Suglasni
8.	Zeleni forum	Iris Beneš	Komentari/prijedlozi
9.	Croatiastočar	Branko Bobetić	Komentari/prijedlozi
10.	Hrvatska gospodarska komora	Žaklina Jurišić	Komentari/prijedlozi
11.	Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije	Melita Zdilar	Komentari/prijedlozi
12.	Hrvatska udruga poslodavaca	Josipa Filaković	Komentari/prijedlozi

Prilog 2: Popis institucija koje se nisu očitovale

R.BR.	INSTITUCIJA
1.	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije – Koordinacijsko tijelo
2.	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije – Upravljačko tijelo
3.	Ministarstvo turizma i sporta
4.	Ministarstvo prostornoga uredenja, graditeljstva i državne imovine
5.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
6.	Ministarstvo financija
7.	Vlada Republike Hrvatske, Ured za ravnopravnost spolova
8.	Hrvatska zajednica županija
9.	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
10.	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO)
11.	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
12.	Hrvatska poljoprivredna komora
13.	Hrvatska obrtnička komora
14.	Hrvatske vode
15.	Hrvatske šume d.o.o.
16.	Institut za turizam
17.	Institut za jadranske kulture i melioraciju krša
18.	Hrvatska udruga banaka
19.	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
20.	Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
21.	Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek
22.	Hrvatska mreža za ruralni razvoj
23.	Udruga proizvođača i zastupnika sredstava za zaštitu bilja Republike Hrvatske – CROCPA
24.	Središnji savez udruge uzgajivača svinja Hrvatske
25.	Hrvatski savez udruga ekoloških proizvođača
26.	Hrvatska voćarska zajednica
27.	Hrvatska udruga rasadničara

28.	Zajednica udruga hrvatskih povrćara
29.	Savez udruga hrvatskih uzgajivača Holstein goveda
30.	Udruga za tov i uzgoj junadi Baby Beef
31.	Hrvatski savez udruga proizvođača mlijeka
32.	Hrvatska zajednica inovatora
33.	Udruga prodavatelja poljoprivredne mehanizacije i opreme u RH
34.	Hrvatski pčelarski savez
35.	Udruga uzgajivača selekcioniranih matica pčela Hrvatske
36.	Regionalne organizacije vinogradara i vinara – Bregovita Hrvatska, Vinistra, Vino Dalmacije, Graševina Croatica
37.	Udruga BIOM
38.	Društvo za oblikovanje održivog razvoja
39.	Centar dr. Rudolfa Steinera
40.	Udruga konzultanata za ruralni razvoj-UKRRA i Udruga poslovnih savjetnika-RURAL

Prilog 3: Popis dostavljenih komentara i primjedbi s očitovanjima

r.br	INSTITUCIJA	PRISTIGLI KOMENTAR / MIŠLJENJE	POGLAVLJE SP ZPP I KRATKI OPIS IZMJENE NA KOJI SE KOMENTAR ODNOŠI	OČITOVANJE UT
1.	Hrvatski savez udruga privatnih šumovlasnika	<p>Komentar:</p> <p>“Ne slažemo se s navedenim prijedlogom izmjena i smatramo da tekst treba ostati nepromijenjen, a dodatno smatramo da je u tom poglavlju (SP ZPP RH str. 675) potrebno označiti kao prihvatljivo područje i:</p> <p>„Ostala razgraničena zaštićena prirodna područja s ograničenjima u pogledu okoliša koja se primjenjuju na poljoprivrednu proizvodnju ili šume, a koja pridonose provedbi članka 10. Direktive 92/43/EEZ“”</p>	U poglavlju 5.3. intervencije 72.01. Potpora za ograničenje u gospodarenju šumama (Natura 2000, NKS) - jasnije propisivanje prihvatljivih korisnika u intervenciji 72.01. radi učinkovitije provedbe.	<p>Ne prihvaca se</p> <p>Uzimajući u obzir sredstva koja su na raspolaganju za provedbu ove intervencije potrebno je imati fokus na Natura 2000 područja. Površina šuma u ekološkoj mreži Natura 2000 iznosi gotovo 50 % odnosno 1,2 milijuna ha. Stručne službe Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, s područja šumarstva, na temelju analize stanja, izradile su i predložile glavne mjere očuvanja bioraznolikosti po tri glavna tipa šuma.</p>
		<p>Komentar:</p> <p>“Ovim putem izražavamo neslaganje s dijelom prijedloga 3. izmjena SP ZPP vezanih uz Intervenciju 72.01. koji predstavljaju rezultat višegodišnje kampanje usmjerene protiv uspješne provedbe te intervencije. Da bi lakše objasnili naš stav moramo naglasiti da ova intervencija ima uporište u EU zelenim politikama te su tijekom njihovih predstavljanja povjerenici Europske komisije zaduženi za AGRI i ENVI jasno izjavili da se naknade za ograničenja u gospodarenju šumama proizašla iz mjera očuvanja i zaštite prirode moraju</p>	U poglavlju 5.3., intervencija 72.01. točka 12. Planirani jedinični iznosi – definicija i točka 13. Planirani jedinični iznosi – financijska tablica s ostvarenjima - ažuriranje jediničnog iznosa te broja hektara i financijske alokacije po godinama nakon	<p>Ne prihvaca se</p> <p>Tijekom izrade Prijedloga pravilnika održane su dvije sjednice Povjerenstva, 7. lipnja i 15. rujna 2023. na kojoj su osim predstavnika Uprave za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju sudjelovali i ostali članovi Povjerenstva (uključujući i predstavnike šumarske struke i interesnih udruga u šumarstvu). 10. svibnja 2024. je održan završni</p>

	<p>osigurati u Strateškim planovima. Posebnost tih mjera u RH se očituje u činjenici da se one, suprotno praksi drugih država kao i praksi u slučaju poljoprivrednog zemljišta, propisuju kroz službene dokumente (šumskogospodarske planove) te predstavljaju obvezu za vlasnike (Zakonom o šumama i Zakonom o zaštiti prirode se propisuju kazne za neprovođenje).</p> <p>Financijski okvir za ograničenja koja su uzrokovana mjerama očuvanja i zaštite prirode RH je iskazala kroz Prioritetni akcijski okvir (PAO) za mrežu NATURA 2000 u RH (Odluka Vlade RH od 6.5.2022.).</p> <p>Neslaganje s našim prijedlozima započelo je već kroz pripremne sastanke za izradu prijedloga SP pa se intervencija nije ni našla na početnim prijedlozima, a naši prijedlozi da bude uključena, i to u direktna plaćanja, su odbijeni. Na kraju je ipak uvrštena kao intervencija i to se poklopilo baš sa našim slajjem dopisa u EK, međutim i nakon uvrštenja nastavljena je negativna kampanja koja je kroz otezanje i zanemarivanje stručnih komentara dovela do objave Pravilnika koji je za cilj imao sprječavanje mogućnosti prijave te samim time i manjeg utroška predviđenih sredstava. Tijekom izrade Pravilnika provedena je i vrlo netransparentna anketa, nakon koje je zaključeno da postoji veliki interes pa su prema tome i napravljeni financijski okviri za dodjelu sredstava po korisniku. Na problematiku Pravilnika smo reagirali i tijekom javnog savjetovanja te citiram dio teksta:</p> <p>„Prijedlog pravilnika pripremljen je od strane ministarstva i nadležne agencije, a ne u sklopu participativnog procesa koji uključuje rad imenovanih povjerenstava u koji su uključeni i svi ostali dionici. Uz</p>	<p>provedenog natječaja za intervenciju 72.01. Natječaj je raspisan 17.9.2024., a prijave su se podnosile od 5.11. do 17.12. 2024.</p> <p>APPRRR je završila administrativnu obradu te su ugovori poslani korisnicima. Ukupno je odabranо 34 korisnika u iznosu od 4.202.362,18 EUR za 3.768,29 ha.</p> <p>S obzirom na način koji se intervencija provodi (ugovaranje za petogodišnje razdoblje, petogodišnja isplata - isplata svake godine), vremensko ograničenje provedbe intervencije, mali interes korisnika (intervencija se nije do sada provodila), istjecanje važenja gotovo polovice šumskogospodarskih planova (izrada/ažuiranje će trajati sljedeće 2-3 godine), nije moguće raspisivanje dodatnog objavljuje</p> <p>sastanak u vezi izrade Prijedloga pravilnika za intervenciju 72.01. na kojem je sudjelovali i predstavnici šumarske struke i interesnih udružina u šumarstvu.</p> <p>Uzimajući u obzir sredstva koja su na raspolaganju za provedbu ove intervencije potrebno je imati fokus na Natura 2000 područja. Površina šuma u ekološkoj mreži Natura 2000 iznosi gotovo 50 % odnosno 1,2 milijuna ha. Stručne službe Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, s područja šumarstva, na temelju analize stanja, izradile su i predložile glavne mјere očuvanja bioraznolikosti po tri glavna tipa šuma.</p> <p>Želimo naglasiti, da je na službenoj mrežnoj stranici bio javno objavljen <i>Anketni upitnik za iskaz interesa za sudjelovanjem u intervenciji 72.01. Potpore za ograničenje u gospodarenju šumama (NATURA 2000, NKS)</i>. Postupak je bio potpuno transparentan jer je svim potencijalno zainteresiranim bilo omogućeno sudjelovanje i ispunjavanje navedenog upitnika.</p> <p>Indikativni plan natječaja za intervencije iz Strateškog plana se raspisivanje dodatnog objavljuje na mrežnoj stranici</p>
--	---	---

		<p>ovaj prijedlog izražavamo nezadovoljstvo, jer se vezano uz tehničku pogrešku u Strateškom planu kojom je izostavljen uključivanje površina pod ograničenjima osim onim u Natura 2000 područja, ista pogreška ne želi ispraviti što je bilo moguće kroz prvu i drugu izmjenu Strateškog plana.“</p> <p>Također je od strane Ministarstva tijekom pripremnih radionica za potencijalne korisnike (Sinj, Otok, Koprivnica...) jasno komunicirano da se zbog velikog interesa i malih sredstava neće financirati područja izvan Natura 2000, iako je u Intervenciji to navedeno.</p> <p>Jedan od značajnijih razloga koji se navodi i u vašem obrazloženju je istjecanje važnosti šumskogospodarskih planova, no nigdje ne piše da je Ministarstvo poljoprivrede prema Zakonu o šumama dužno obnavljati te planove za male šumoposjednike (koji predstavljaju više od 90% površine privatnih šuma).</p> <p>Zbog svega navedenog potrebno je iz točke 28. u dijelu obrazloženja izbrisati „mali interes“ jer je on uvjetovan lošim Pravilnikom.</p> <p>Ne vidimo razlog zašto se ne promijeni ugovorni rok s 5 na 4 godine čime bi se otvorila mogućnost raspisivanja novog natječaja za Natura 2000 i ostala zaštićena područja, već se naprotiv još dodatno „osigurava“ neprovedba brisanjem tih dijelova iz Uvjeta prihvatljivosti.</p> <p>Još jednom izražavamo žaljenje zbog cijelog pristupa nadležnog Ministarstva ovoj intervenciji i neuvažavanja stručnih mišljenja zastupnika interesnih skupina. Kako mi zastupamo interes privatnih vlasnika šuma moramo koristiti sve načine i komunikacijske kanale, a sve s ciljem unapređenja stanja u privatnim šumama.</p>	<p>natječaja za ovu intervenciju. S obzirom na sve navedeno, preostali iznos koji je ostalo nakon provedbe natječaja (4.621.167,82 EUR) je potrebno preraspodjeliti na druge intervencije.</p>	<p>www.ruralnirazvoj.hr, a objava drugog natječaja za intervenciju 72.01. nije planirana. S obzirom na način provedbe intervencije 72.01. odnosno odredbe u vezi provedbe intervencije 72.01, objava drugog natječaja u programskom razdoblju 2023.-2027. nema opravdanosti.</p>
--	--	---	--	--

		<p>Nažalost, privatne šume nisu prepoznate kao nedjeljivi dio ruralnog prostora pa im se ne pridaje važnost već ih se, kao i u ovom slučaju, iskorištava za postizanje drugih ciljeva. Zato predlažemo da se i za privatne šume poštuju vlasnička prava koja su ustaljena za ostale tipove nekretnina (stanovi, zemljišta) te da država prestane propisivati mјere koje ograničavaju gospodarenje i omogući vlasnicima da se samostalno i dobrovoljno odlučuju za njihovu provedbu kao što je to praksa u razvijenim europskim državama.”</p>		
2..	Hrvatski savez uzgajivača ovaca i koza	<p>Suglasni uz komentar: “Pozdravljamo prijedlog promjena kriterija prihvatljivosti grla budуći da držimo da su (uz nizak iznos potpore po grlu) preveliki administrativni zahtjevi prema uzgajivačima razlog zašto je značajno smanjena iskoristivost ove potpore.”</p>	<p>Poglavlje 5.1. CIS(32) PVP 32.04. - Ovce i koze Točka 5. Posebna struktura, zahtjevi i uvjeti prihvatljivosti intervencije - izmjena uvjeta prihvatljivosti grla: smanjenje dobi s 12 na 10 mjeseci temeljem informacija o prosječnoj dobi ovaca i koza prilikom janjenja; ukidanje kriterija janjenja/jarenja - obrazloženje: kriterijem janjenja/jarenja korisnicima je nametnuta dodatna administrativna obveza upisa majke pri označavanju i</p>	<p>Primljeno na znanje Napominjemo kako je obveza označavanja životinja i ažuriranje podataka u registrima/upisnicima propisana nacionalnim zakonodavstvom.</p>

		<p>registraciji ovaca i koza, budući da je cilj administrativno rasteretiti poljoprivrednike predlaže se ukidanje ove obveze i kriterija. Predlaže se ujednačiti kriterije s ostalim vrstama PVP i uzeti u obzir kriterije u drugim državama članicama. Predlaže se i uvođenje minimalnog broja grla za ostvarivanje potpore u cilju jačanja ovoga sektora stočarstva podizanjem broja odraslih grla u stadu. Očekivani datum stupanja na snagu: 1.1.2026.</p>	
	<p>Komentar: “Izražavamo nezadovoljstvo s predloženim izmjenama iznosa po ovci/kozi budući da izmjena ciljanog iznosa od 8 na 10 eura ne predstavlja značajnije povećane iznosa i neće poticajno utjecati na korištenje ove potpore niti na uklanjanje bilo kojeg od problema navedenih u ovom dokumentu, a koji su prisutni u sektoru ovčarstva i kozarstva. Ovim povećanjem iznosa, ova potpora nije ni poticajna ni atraktivna uzgajivačima. Savez je napravio analizu proizvodno vezane potpore za</p>	<p>Poglavlje 5.1. CIS(32) PVP 32.04. - Ovce i koze Točka 12. Planirani jedinični iznosi – financijska tablica s ostvarenjima - s obzirom na izmjenu kriterija predviđeni broj prihvatljivih grla</p>	<p>Primljeno na znanje Tijekom neslužbene komunikacije s EK o izmjenama SPZZP za intervenciju 32.04. inicijalno je predloženo povećanje planiranog jediničnog iznosa sa 8,00 na 10,00 EUR, minimalnog jediničnog iznosa sa 7,20 na 8,00 EUR te maksimalnog jediničnog iznosa sa 9,60 na 22,50 EUR uz obrazloženje kako je u</p>

		<p>ovce i koze u drugim državama članicama u EU i došao do zaključka da veći broj DČ ima ovu vrstu potpore te da su ciljani iznosi značajno veći od ovdje predloženih 10 eura i daleko primjereni financijskim parametrima koji prate ovčarsku i kozarsku proizvodnju (ulazni troškovi i cijena proizvoda). Tako napr. u državama članicama dodjeljuju su slijedeći planirani iznosi za PVP ovaca i koza: Češka 20,83 €; Njemačka 34,83 €; Estonija 28 €; Grčka 12 €, Španjolska 14,46 €; Francuska 22,70 €; Italija 23,09 €; Mađarska 28,42 €; Malta 25 €, Portugal 21 €, Rumunjska 20 €, Slovenija 18,50 € itd.</p> <p>Stoga temeljem svega iznesenog, po pitanju visine iznosa proizvodno vezane potpore po ovci/kozi Hrvatski savez uzgajivača ovaca i koza predlaže slijedeće iznose:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećanje sveukupne omotnice za PVP ovaca i koza s 3,39 na 5 milijuna eura - planirani iznos potpore po ovci/kozi 20 eura - najniži iznos poticaja po ovci/kozi 16 eura - najviši iznos potpore po ovci/kozi 24 eura” 	<p>smanjuje se na 339.320. Jedinični iznos po grlu kao i dodatni kriteriji bili su demotivirajući za korisnike što potvrđuje činjenica da je potporu ostvario mali broj korisnika gledajući podatke o broju korisnika prethodnih godina, stoga predlažemo povećanje jediničnog iznosa po grlu na 10,00 eura što je svakako opravdano i uvezši u obzir činjenicu povećanja svih troškova proizvodnje. Očekivani datum stupanja na snagu: 1.1.2026.</p>	<p>prethodnom razdoblju uvedena obveza upisa majke janjadi/jaradi kao odgovor na nemogućnost administrativne kontrole propisane obveze o registraciji janjenja/jarenja po prihvatljivoj ovci/kozi. Također, navedeni su iznosi potpore i kriteriji koji se provode u drugim državama EU, međutim EK je tražila doradu uz navođenje kako usporedba planiranih jediničnih iznosa u drugim državama članicama može biti obmanjujuća. Planirane jedinične iznose potrebno je utvrditi u svjetlu dodatnih potreba za prihodima ciljanog sektora u državi članici. Takve potrebe nisu iste u svim državama članicama (npr. različite tržišne cijene, troškovi ulaganja, strategija podrške itd.). Inicijalni prijedlog povećanja maksimalnog jediničnog iznosa u odnosu na planirani jedinični iznos od 120% bilo je potrebno umanjiti na prihvatljivo i opravdano odstupanje do najviše 40%.</p>
3.	Ministarstvo gospodarstva	<p>Suglasni uz tehničke komentare:</p> <p>“U tekstu je navedeno</p> <p>- koja su u godini podnošenja zahtjeva prisutra na poljoprivrednom gospodarstvu korisnika na dan 31. listopada</p> <p>ali nije navedeno koje godine, što bi, pretpostavljam, zbog jasnoće, trebalo navesti, bilo da se odnosi na zadnji dan roka za podnošenje jedinstvenih zahtjeva, godinu podnošenja zahtjeva, ili neki drugi odgovarajući</p>	<p>Poglavlje 5.1. CIS(32) PVP 32.04. - Ovce i koze Točka 5. Posebna struktura, zahtjevi i uvjeti prihvatljivosti intervencije</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Godina se odnosi na godinu podnošenja zahtjeva, kako je navedeno u tekstu.</p>

	<p>izričaj”</p> <p>“Rečenica je nakon dopune nejasna, predlažem razmotriti drugačiju formulaciju.”</p>	<p>Poglavlje 5.1. Eco-sheme (31) Intervencija 31.04. Uporaba stajskog gnojiva na oraničnim površinama, Točka 6. Utvrđivanje relevantnih osnovnih elemenata; Poveznica između GAEC-a, SMR-a i nacionalnih standarda te ekoscheme – usklađivanje teksta s odredbama u točci 5. istog poglavlja.</p>	<p>Prihvaća se <i>Radi jasnoće izričaja izmjenit će se prijedlog izmjene teksta kako slijedi:</i> Primjenom intervencije Uporaba stajskog gnoja na oraničnim površinama, svi korisnici ove intervencije, neovisno o tome jesu li površine na ranjivo osjetljivom području ili ne, imaju obvezu primijeniti stajski gnoj u skladu s analizom tla i gnoja, pri čemu količina dušika ne smije prelaziti 150 kg N/ha, a primjena stajskog gnoja provodi se unutar 48 sati, po mogućnosti odmah nakon primjene iznošenja na oraničnu površinu.</p>
	<p>“Predlažemo uskladiti tekst. Naime, u prvom stavku su navedeni „alati“ dok je u točkama a), b) i c) brisana riječ „alati“ a navedeno je „oruđa“. Također u prvom stavku brisana riječ „rabljenih“, dok je kod prihvatljivih troškova u točkama a), b) i c) brisana riječ „novih“, što nužno nije potrebno uskladiti ukoliko će u neprihvatljivim troškovima biti navedena kupnja rabljenih strojeva, alata i dr.”</p>	<p>U poglavlju 5.3., intervencija 73.06. Modernizacija šumarskih tehnologija u pridobivanju drva, šumskouzgojnim radovima i proizvodnji ŠRM-a (šumskog reproduksijskog materijala)</p>	<p>Primljeno na znanje Troškovi rabljene materijalne imovine nisu prihvatljivi, a Pravilnikom kojim se propisuje način provedbe intervencije detaljno je propisana neprihvatljivost navedenog.</p>

		<p>Komentari općeniti:</p> <p>“U preporukama Europske Komisije kada se stvarao SPP Hrvatske u okviru Zajedničke poljoprivredne politike 2023.-2027. naročito se naglasila potreba udruživanja te jačanje zaštita okoliša i klimatskih politika kao postizanje ciljeva Unije. Iako je udruživanje destimulirano nepovoljnim zakonskim okvirom (problemi zadružnog prava, nepostojanje mogućnosti kolektivnog korisnika ili grupe u podnošenju jedinstvenog zahtjeva, povijesne okolnosti) ipak smatramo poražavajućim da se i postojeca sredstva i prostori ukidaju.</p> <p>Citat EK: „Nadalje, trebalo bi promicati suračnju proizvođača i priznavanje organizacija proizvođača, među ostalim, većom potporom okolišno održivim praksama i tehnološkoj modernizaciji, digitalizaciji i inovacijama u skladu sa smjernicama zelenog plana.“</p> <p>Izrazito nas zabrinjava ukidanje 77.04. Kratki lanci opskrbe s obzirom na više i šire dodane društvene vrijednosti koje donose kratki lanci opskrbe (uz suradnju i umrežavanje, za koje se isto sredstva smanjuju). Mislim da bi bilo dobro posvetiti jednu od sjednica odbora analizi i pokušaju budućeg programiranja na način da se objektivne otežavajuće okolnosti nekako mogu ublažiti potporama.</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Intervencija 77.04. usmjerena na potporu kratkim lancima opskrbe, a predloženim izmjenama ne ukida se intervencija već se mijenja izvor finansiranja s sredstava Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike na nacionalna sredstva Republike Hrvatske. Dosadašnja provedba intervencije, kojoj je bila namijenjena važna uloga u jačanju održivosti i konkurentnosti lokalne poljoprivredne proizvodnje pokazala je da ista nije u dovoljnoj mjeri prepoznata od potencijalnih korisnika. Izmjena načina provedbe i njihovog sufinanciranja će osigurati i administrativno rasterećenje APPRRR i ubrzavanje provedbe svih ostalih intervencija, a istovremeno provedba intervencije isključivo sredstvima RH odnosno državnog proračuna omogućiće fleksibilniji način kroz postojeća državna tijela odnosno Ministarstvo poljoprivrede. Finansijska alokacija u proračunu Republike Hrvatske za nacionalnu provedbu intervencije 77.04 već je osigurana.</p> <p>Dodatno, podrška kratkim lancima opskrbe i dalje ostaje jedan od prioriteta, ali će se uz nacionalno finansiranje ostvarenje usmjeriti kroz integraciju u postojeće mjere, posebno kroz intervenciju 77.03</p>
4.	Zeleni forum		

			<p>(operativne skupine), gdje je moguće razviti zajedničke koncepte, poput lokalnih tržnica i digitalnih platformi za promociju i prodaju proizvoda, a programska rješenja i preporuke za praktičare bi bila javno dostupna koje se mogu financirati lokalno kroz LAG natječaje. Na taj se način povećava uključenost proizvođača i koristi za potrošače, uz doprinos dugoročnoj održivosti i efektivnosti u širem kontekstu poljoprivredno-prehrambene politike.</p> <p>Ovaj pristup omogućuje da vrijednosti kratkih lanaca opskrbe – održivost, jačanje ruralnih zajednica i veća vidljivost domaće proizvodnje – budu sustavno podržane kroz modele s većim dosegom i mjerljivim rezultatima za poljoprivrednike i društvo u cijelini.</p> <p>Primljeno na znanje</p> <p>Vaša zapažanja u vezi intervencije 70.03. Očuvanje ugroženih izvornih pasmina domaćih životinja i intervencije 70.04. Ekološki uzgoj, razmotrit će se u okviru budućih izmjena Strateškog plana, a također i prilikom programiranja intervencija za sljedeće programsko razdoblje.</p>
		<p>Jednako nas zabrinjava i smanjenje sredstava za organsku proizvodnju.</p> <p>Smanjenje za izvorene pasmine s obzirom na uvođenje novih isto bi se mogao preispitati jer dio koji objašnjava troškove kod povećanja za šećernu repu odnosi se skoro na sve poljoprivrednike koji obrađuju zemlju na konvencionalni način i pripremaju hranu za životinje.</p> <p>(U 2024. godini u odnosu na 2020. došlo je i do porasta troškova proizvodnje i to za nešto više od 25%, tako se bilježi rast gnojiva za 25,9 %, sjemena za 42,6 % zaštitnih sredstava 14,6 %.)</p>	

		<p>Dopuštamo da nam nisu najjasnije promjene oko do promjene statusa pojedinih JLS unutar ZPO i PPO operacija. No, vjerujemo da bi ispunjenje GAEC 2 (vlažna staništa) bilo efikasnije da se u ARKOD-u može vidjeti i sloj zemljišta koja su poljoprivredna i u isto vrijeme imaju status javnog vodnog dobra. Naime nisu samo Ramsar područja poplavna i poljoprivrednici na poplavnim pašnjacima koji moraju znatno prilagoditi svoju proizvodnju, i sve češće trpe velike štete, a čak i uobičajenim sezonskim poplavama čine uslugu društву i štite naseljena mjesta tako što se na njihovim pašnjacima razljevaju rijeke. Tako da bi javna vodna dobra automatski trebala imati status područja s ograničenjem.”</p>	<p>Vezano uz određivanje statusa pripadnosti područjima s prirodnim i ostalim ograničenjima, isti je utvrđen na razini jedinica lokalne samouprave temeljem »Studije određivanje područja sa prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima s kalkulacijama uz utvrđivanje vrijednosti kontekst indikatora broj 41, »Organska tvar u tluk« i broj 42, »Erozija tla vodom« za programsko razdoblje 2021. – 2027.« za potrebe provedbe intervencija Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027. godina, koju je izradilo neovisno tijelo.</p> <p>Predmetna Studija je rađena prema strogo propisanim smjernicama za određivanje područja s ograničenjima koje izrađuje istraživački centar za znanost i znanje Europske komisije – Joint Research Centre (JRC) i ne može biti odstupanja od njihove propisane metodologije utvrđivanja područja s ograničenjima.</p>
5.	Croatiastočar	<p>Komentari općenito:</p> <p>“Analizirajući prijedloge rekapitulacije Izmjena finansijskog plana Ruralnog razvoja evidentno je smanjenje javnih potpora za neproizvodna financiranja u korist javnih potpora za kapitalne investicije tipa operacije 73.10; 73.11 i 70.06 uključujući i povećanje iznosa financiranja osiguranja poljoprivredne</p>	

	<p>proizvodnje s obzirom na nedostatnost ukupnih finansijskih sredstava.</p> <p>Nažalost, ukupna finansijska omotnica za ovo programsko razdoblje ostala je na razini Strateškog plana unatoč nedostatnosti financiranja javnih potpora tijekom natječaja u periodu do 2025.godine.</p> <p>Komentar Intervencije 70.06 - Javna potpora za dobrobit životinja</p> <p>Članice Croatiastočara višekratno su inzistirale na dodatnim mjerama dobrobiti u peradarstvu a posebice za sektor uzgoja pilića pa iz tog razloga inzistira do kraja ove godine dopuniti mjere dobrobiti za sektor uzgoja pilića za klanje o čemu su u ranijem periodu dostavljeni i konkretniji prijedlozi.</p> <p>Komentar Intervencije 73.10 – Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju</p> <p>Zadržane su maksimalne potpore od 2 milijuna eura po projektu ali uz smanjenje intenziteta potpore te se</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>S obzirom na velik interes korisnika za provedbu obveza vezanih uz zahtjeve dobrobiti životinja u okviru intervencije 70.06., pokazalo se da je predviđena alokacija sredstava za ovu intervenciju nedostatna. Zbog toga je alokacija povećana za dodatnih 20 milijuna eura. Slijedom navedenog, trenutno nije moguće uvođenje novih zahtjeva dobrobiti za bilo koju kategoriju životinja unutar intervencije 70.06., no prijedlozi će se razmotriti u okviru izrade Strateškog plana za sljedeće programsko razdoblje. U sklopu ovih izmjena Strateškog plana izašlo se u susret peradarima koji se bave uzgojem nesilica u kavezima. Naime, prethodno im je bila propisana obveza da u četvrtoj godini, računajući od prve godine prihvaćanja obveza, napuste uzgoj u kavezima. Ta je obveza sada izmijenjena te su peradari dužni prekinuti uzgoj u kavezima do šeste godine provedbe obveza.</p> <p>73.10. Primljeno na znanje</p> <p>Rezultati analiza pokazuju kako je</p>
--	---	--

	<p>ujedno predlaže omogućiti proizvodnim subjektima veličine SO više od 250.000 eura a povezana su društva. Takovi poduzetnici u povezanim društvima proizvode primarne poljoprivredne proizvode iz različitih sektora te im treba omogućiti podnošenje više projekata na natječajima.</p>	<p>kroz dosadašnju provedbu natječaja za intervencije usmjerene na investicije 2,08 % od ukupnog broja hrvatskih poljoprivrednih gospodarstava, dok je prosjek EU 7,86 % poljoprivrednih gospodarstava. Cilj ovih predloženih izmjena je povećati broj poljoprivrednih gospodarstava koja će dobiti potporu za modernizaciju svojih gospodarstava, a bez povećanja ukupne dostupne financijske omotnice navedeno je moguće jedino uz uvođenje određenih ograničenja. Dodano, smanjenjem intenziteta potpore poljoprivrednici će se fokusirati na troškove koji su zaista neophodni za očuvanje i povećanje proizvodnje. Budući natječaji intervencije 73.10 biti će objavljivani za pojedine sektore poljoprivredne proizvodnje s prilagođenim kriterijima odabira koji će biti usmjereni na postizanje najvećih učinaka ciljeva intervencije u svakome sektoru. Dodatno, uvode se novi kriteriji odabira kojima se daje prednost projektima kojima je cilj povećanje proizvodnje proizvoda kako bi strateški cilj osiguravanja suverenosti u proizvodnji hrane kojem težimo. Nakon drugog natječaja će se provesti ukupna analize provedbe te će se prijedlog ukidanja ograničenja</p>
--	--	---

		<p>Komentar Intervencije 73.11 – Ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda</p> <p>Slično kao i kod proizvodnje primarnih poljoprivrednih proizvoda povezana društva imaju potrebu investicijskih ulaganja u različitim sektorima te je uz eventualno smanjenje intenziteta potpore potrebno omogućiti takovim subjektima prijavu više projekata kod natječaja.</p> <p>Općenito, ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda složenija su i trebaju biti fokusirana na modernizaciju postojećih pogona, investiranja u nove proizvodne linije, ne samo radi održivosti postojeće proizvodnje uz povećanje proizvodnih kapaciteta, već i povećanja proizvoda veće dodane vrijednosti uz zadovoljenje svih kriterija zelenog dogovora i prilagodbe klimatskim promjenama u cijelom ciklusu počevši od primarne proizvodnje do kupca.</p> <p>Komentar na bodovanje kriterija natječaja</p> <p>Predložene izmijene kriterija djelomice su obuhvaćene, međutim, ima potrebe za dodatnim izmjenama kako bi kroz sustav bodovanja uravnotežili kriterije za poduzetnike svih SO veličina a sve radi povećanja proizvodnje i što većeg doprinosa povećanju samodostatnosti.</p> <p>S obzirom na disproporciju nacionalnog udjela ruralne omotnice RH nužno je sa razine Vlade iznaći dodatna</p>	<p>maksimalnog iznosa potpore za povezana poduzeća razmotriti i potencijalno uvrstiti u naredne 4. izmjene Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027.</p> <p>73.11. Primljeno na znanje</p> <p>Cilj ovih izmjena SP ZPP je povećati broj korisnika koja se bave preradom koja će dobiti potporu za modernizaciju svojih gospodarstava, a bez povećanja ukupne dostupne finansijske omotnice navedeno je moguće jedino uz uvođenje određenih ograničenja. Nakon provedbe prvog natječaja intervencije 73.11 krajem 2025. godine će se provesti analiza prijave te će se prijedlog razmotriti i potencijalno uvrstiti u naredne 4. izmjene Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027.</p> <p>Kriteriji odabira</p> <p>Provjeta budućih natječaja intervencija ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju i preradu biti će u obliku sektorskih natječaja koji će biti usmjereni na specifične potrebe sektora te imati prilagođene kriterije odabira karakteristikama gospodarstava u sektoru odnosno</p>
--	--	---	---

		<p>financijska sredstva za financiranje investicijskih projekata u prehrambenom lancu od primarne proizvodnje do prerade za 2026. do 2028. godinu a u prilogu se nalazi i komentar Croatiastočara koji je krajem prošle godine poslan na Vladu RH i nadležna ministarstva.</p> <p>Iz svega iznijetoga predlaže se dodatna rasprava u Ministarstvu poljoprivrede sa predstavnicima proizvodnih subjekata iz primarne proizvodnje i prerade koji imaju gotove projekte ili projekte u visokoj fazi dovršenosti kako bi se tijekom otvorene rasprave iznašlo najbolje moguće rješenje do kraja ovog programskog razdoblja.”</p>	<p>vrstama i specifičnostima ulaganja, a u cilju maksimalnog učinka intervencije i iskorištenja dostupnih javnih sredstava. Izrada kriterija odabira je u tijeku, a biti će predstavljenima dionicima te kroz proces javne rasprave biti će analizirani i usuglašeni kako bi se iznašlo najbolje moguće rješenje do kraja ovog programskog razdoblja.</p>
6.	Hrvatska gospodarska komora	<p>Komentari (uz priloženi pdf dokument “11 prilog HGK” (<i>mišljenje od 02.04.2025. prema HS, Odboru za poljoprivredu o prijedlogu 3. izmjena SP ZPP</i>))</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Svjesni smo potreba i zahtjeva korisnika za povećanjem sredstava, različitosti interesa kao i različitih kutova gledanja na kriterije odabira pojedinih skupina i sektora proizvodnji, s ciljem povećanja mogućnosti pristupa sredstvima potpore, ali i ograničenosti raspoloživih sredstva te ograničenja okvira dodjele.</p> <p>Predloženim smanjenjem iznosa i intenziteta potpore i pratećim ograničenjima nastojimo, povećati fokus na stvarne potrebe i uključiti veći broj korisnika, jer je trenutna pokrivenost poljoprivrednih gospodarstava s investicijskim potporama mala.</p> <p>Izmjenama se investicije usmjeravaju</p>

			<p>na povećanje proizvodnje i održivosti, što doprinosi pravednosti i dugoročnom razvoju hrvatske poljoprivrede.</p> <p>U pravcu podrške investicijama i dalje će se raditi na iznalaženju dodatnih mogućnosti za financiranje poljoprivredne proizvodnje i prerade jer je to od strateške važnosti za RH.</p>
	<p>“Razumijevajući finansijska ograničenja za dodjelu PVP (15% ukupne alokacije za izravna plaćanja), a kako bi se zaustavio pad proizvodnje dijelom uzrokovani povećanjem tekućih troškova proizvodnje, potrebno je razmotriti dodjelu državne potpore za sektore od značaja za RH obuhvaćene PVP.”</p>	<p>Poglavlje 5.1. CIS(32) PVP 32.04. - Ovce i koze Točka 5. Posebna struktura, zahtjevi i uvjeti prihvatljivosti intervencije</p>	<p>Primljeno na znanje</p>
	<p>“Predlaže se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukinuti gornju granicu prihvatljivosti hektara od 20 ha - zadržati postojeći uvjet dokazivanja minimalno isporučene količine voća. <p>Obrazloženje:</p> <p>Radi zaštite tržišno-usmjerenih proizvođača te poticanja voćarske proizvodnje držimo kako je potrebno zadržati postojeći uvjet dokazivanja minimalno isporučene količine voća te ukinuti gornju granicu prihvatljivosti hektara, a radi ujednačavanja uvjeta s ostalim proizvodno vezanim potporama.”</p>	<p>Poglavlje 5.1. CIS(32) PVP 32.06. - Voće Točka 5. Posebna struktura, zahtjevi i uvjeti prihvatljivosti intervencije</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Određivanjem granice od prvih 20 prihvatljivih hektara potpora se, u skladu s analizama, potrebama i ciljevima SP ZPP RH, usmjerava na male proizvođače koji su zbog malih i rascjepkanih površina te povećanih troškova proizvodnje nekonkurentni na tržištu. Odnosno, isto doprinosi djelotvornijem usmjeravanju potpore dohotku s ciljem smanjenja razlike u prihodima među malim i tzv. profesionalnim poljoprivrednim gospodarstvima, odnosno velikim poljoprivrednim gospodarstvima. Usljed klimatskih promjena, sve češće pojave suše, tuče ili mraza</p>

			utječu na proizvodnju na otvorenom, a poljoprivrednici često uslijed istih ne mogu proizvesti količine koje su navedene kao minimalne. Prijava više sile, a koju je moguće prijaviti u slučaju kada korisnik ne može utjecati na proizvodnju, predstavlja opterećenje sustava, kako za APPRR tako i za korisnika. U skladu s nacionalnim zakonodavstvom SOPG i OPG u obvezi su Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva podnositi „izvješća“ o proizvodnji svih poljoprivrednih proizvoda uključujući voće.
	<p>“Kako bi se zaustavio pad proizvodnje, a s obzirom na povećanje tekućih troškova proizvodnje, potrebno je povećati jedinične iznose potpora u svim intervencijama plaćanja za dobrobit životinja, uz dodatan angažman nacionalnih sredstava.”</p>	Poglavlje 5.3. Intervencije za ruralni razvoj 70.06. - Plaćanja za dobrobit životinja	<p>Primljeno na znanje</p> <p>S obzirom na velik interes korisnika za provedbu obveza vezanih uz zahtjeve dobrobiti životinja u okviru intervencije 70.06., pokazalo se da je predviđena alokacija sredstava za ovu intervenciju nedostatna. Zbog toga je alokacija povećana za dodatnih 20 milijuna eura. Slijedom navedenog, trenutno nije moguće povećati jedinične iznose potpore za zahtjeve dobrobiti bilo koje kategorije životinja unutar intervencije 70.06., no prijedlog će se razmotriti u okviru budućih izmjena Strateškog plana, a također i prilikom programiranja intervencije za sljedeće programsko razdoblje.</p>
	“Kako bi se potaknula ulaganja u dugotrajnu imovinu	U poglavlju 5.3.	Primljeno na znanje

	<p>kod tržišno usmjerenih proizvođača, a imajući u vidu rast cijena inputa u poljoprivrednoj proizvodnji, potrebno je osigurati intenzitet potpore od 50%, kako za manja, tako i za veća gospodarstva.</p> <p>Potrebno je revidirati ograničenja postavljena za povezana poduzeća vezana uz maksimalne iznose potpore koja se može dodijeliti jednom korisniku u programskom razdoblju, a s obzirom na specifičnu strukturu poduzeća u poljoprivrednoj proizvodnji.”</p>	<p>Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.10. Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju – opseg potpore na razini korisnika</p>	<p>Rezultati analiza pokazuju kako je kroz dosadašnju provedbu natječaja za intervencije usmjerene na investicije 2,08 % od ukupnog broja hrvatskih poljoprivrednih gospodarstava, dok je prosjek EU 7,86 % poljoprivrednih gospodarstava. Cilj ovih predloženih izmjena je povećati broj poljoprivrednih gospodarstava koja će dobiti potporu za modernizaciju svojih gospodarstava, a bez povećanja ukupne dostupne finansijske omotnice navedeno je moguće jedino uz uvođenje određenih ograničenja. Budući natječaji intervencije 73.10 biti će objavljivani za pojedine sektore poljoprivredne proizvodnje s prilagođenim kriterijima odabira koji će biti usmjereni na postizanje najvećih učinaka ciljeva intervencije u svakome sektoru.</p> <p>Nakon drugog natječaja će se provesti ukupne analize provedbe te će se prijedlog ukidanja ograničenja maksimalnog iznosa potpore za povezana poduzeća razmotriti.</p>
	<p>“Potrebno je ukinuti max alokacije za „velike“ (sada max 25% raspoloživih sredstava) i min alokacije za ekološke proizvođače (sada min 10% raspoloživih sredstava).</p> <p>Veći subjekti sudjeluju u vidljivom prometu poljoprivrednih proizvoda preko 60%. Udio vrijednosti</p>	<p>U poglavljju 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.10. Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu</p>	<p>Primljeno na znanje Provedba budućih natječaja intervencija ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju i preradu bit će u obliku sektorskih natječaja koji će biti usmjereni na specifične potrebe sektora te imati prilagođene</p>

	<p>prometa/proizvodnje ekoloških proizvoda u odnosu na konvencionalne nije poznat, ali teško da doseže 10%.”</p>	proizvodnju	kriterije odabira karakteristikama gospodarstava u sektoru odnosno vrstama i specifičnostima ulaganja. S obzirom na strukturu poljoprivrednih gospodarstava Republike Hrvatske, a u cilju pojednostavljenja i ubrzavanja obrade planirano je ekološku proizvodnju dodatno bodovati kao jedan od kriterija odabira umjesto potpuno odvojenog natječaja i alokacije.
	<p>“Potrebno je značajno revidirati kriterije odabira projekata u pravcu vrednovanja doprinosa ulaganja, gdje posebno treba obratiti pažnju na ekonomski aspekte u smislu povećanja obujma proizvodnje, prihoda, dodane vrijednosti i produktivnosti rada. Vrednovanje projekata po kriteriju veličine subjekta i postojeće proizvodnje korisnika (i to sa značajnim ponderom), a što je sada slučaj, nema nikakvog smisla. Usmjeravanje javnih sredstava u prioritetne sektore (meso, mlijeko, voće i povrće) treba rješavati sektorskim natječajima. Isto vrijedi i za intervenciju 73.11.”</p>	<p>Poglavlje 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.10. Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju 5. Posebna struktura, zahtjevi i uvjeti prihvatljivosti intervencije. Uvodi se novo načelo odabira kojim se daje mogućnost naglaska na odabiru projekata koji doprinose povećanju stupnja samodostatnosti.</p>	<p>Prihvaća se Budući natječaji bit će objavljivani za pojedine sektore poljoprivredne proizvodnje s prilagođenim kriterijima odabira koji će biti usmjereni na postizanje najvećih učinaka ciljeva intervencije u svakome sektoru.</p>
	<p>“Potrebno je značajno povećati alokacije za intervenciju 73.10. i 73.11. kroz dodatna nacionalna sredstva – povećanje javnih rashoda od najmanje 30%, imajući u vidu investicijske potrebe sektora primarne proizvodnje</p>	<p>Poglavlje 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.10. Potpora za ulaganja u</p>	<p>Primljeno na znanje Svjesni smo potreba i zahtjeva korisnika za povećanjem sredstava, različitosti interesa kao i različitih</p>

	<p>i prerade te veliku inflaciju posljednjih godina koja je smanjila investicijski potencijal javnih sredstava predviđenih SP-om.”</p>	<p>primarnu poljoprivrednu proizvodnju 13. Planirani jedinični iznosi – finansijska tablica s ostvarenjima</p>	<p>kutova gledanja na kriterije odabira pojedinih skupina i sektora proizvodnji, s ciljem povećanja mogućnosti pristupa sredstvima potpore, ali i ograničenosti raspoloživih sredstva te ograničenja okvira dodjele.</p> <p>Predloženim smanjenjem iznosa i intenziteta potpore i pratećim ograničenjima nastojimo, povećati fokus na stvarne potrebe i uključiti veći broj korisnika, jer je trenutna pokrivenost poljoprivrednih gospodarstava s investicijskim potporama relativno mala.</p> <p>Izmjenama se investicije usmjeravaju na povećanje proizvodnje i održivosti, što doprinosi pravednosti i dugoročnom razvoju hrvatske poljoprivrede.</p> <p>U pravcu podrške investicijama i dalje će se raditi na iznalaženju dodatnih mogućnosti za financiranje poljoprivredne proizvodnje i prerade jer je to od strateške važnosti za RH.</p>
	<p>“Kako bi se potaknula ulaganja u dugotrajnu imovinu kod ozbiljnih proizvođača, a imajući u vidu rast cijena inputa u preradi, potrebno je osigurati intenzitet potpore od 50%.</p> <p>Potrebno je revidirati ograničenja postavljena za povezana poduzeća vezana uz maksimalne iznose potpore koja se može dodijeliti jednom korisniku u</p>	<p>U poglavlju 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.11. Potpora za ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Svjesni smo potreba i zahtjeva korisnika za povećanjem sredstava, različitosti interesa kao i različitih kutova gledanja na kriterije odabira pojedinih skupina i sektora proizvodnji, s ciljem povećanja</p>

	<p>programskom razdoblju, a s obzirom na specifičnu strukturu poduzeća u preradi.”</p>	<p>Opseg potpore na razini korisnika - omogućavanje dostupnosti sredstava potpore većem broju potencijalnih korisnika.</p>	<p>mogućnosti pristupa sredstvima potpore, ali i ograničenosti raspoloživih sredstva te ograničenja okvira dodjele.</p> <p>Predloženim smanjenjem iznosa i intenziteta potpore i pratećim ograničenjima nastojimo staviti fokus na stvarne potrebe i uključiti veći broj korisnika, jer je trenutna pokrivenost poljoprivrednih gospodarstava s investicijskim potporama relativno mala.</p> <p>Izmjenama se investicije usmjeravaju na povećanje proizvodnje i održivosti, što doprinosi pravednosti i dugoročnom razvoju hrvatske poljoprivrede.</p> <p>U pravcu podrške investicijama i dalje će se raditi na iznalaženju dodatnih mogućnosti za financiranje poljoprivredne proizvodnje i prerade jer je to od strateške važnosti za RH.</p>
	<p>“Potrebno je značajno povećati alokacije za intervenciju 73.10. i 73.11. kroz dodatna nacionalna sredstva – povećanje javnih rashoda od najmanje 30%, imajući u vidu investicijske potrebe sektora primarne proizvodnje i prerade te veliku inflaciju posljednjih godina koja je smanjila investicijski potencijal javnih sredstava predviđenih SP-om.”</p>	<p>Poglavlje 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.11. Potpora za ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda 13. Planirani jedinični iznosi – finansijska tablica s</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Intervencije 73.10. i 73.11. odnose se na dodjelu bespovratnih sredstava, dok je provedba finansijskih instrumenata kroz intervencije 73.10.FI i 73.11.FI prilagođena u odnosu na prethodni plan SP ZPP-a i to na način da je izvršena realokacija dostupnih sredstava SP ZPP namijenjenih provedbi FI temeljem iskustava dosadašnje provedbe.</p>

			ostvarenjima	Planirano je i korištenje prikupljenih povrata FI PRR u svrhu plasmana investicijskih zajmova u okviru intervencije 73.10.FI. U konačnici, ovom izmjenom, osigurano je dodatnih 24,9 mil. EUR za uspostavu finansijskog instrumenta zajma s kapitalnim rabatom u okviru intervencija 73.10.FI i 73.11.FI. (obuhvaćeno prijedlozima izmjena 101.-103.).
		“Kako bi što veći volumen proizvodnje bio pokriven osiguranjem, potrebno je ukinuti mogućnost ograničenja iznosa na razini povezanih poduzeća, uz povećanje alokacije kroz dodatan angažman nacionalnih sredstava.”	Poglavlje 5.3. 76.01. - Upravljanje rizicima 76.01.01. - Osiguranje poljoprivredne proizvodnje.	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Navedena mogućnost ograničenja iznosa potpore po korisniku na razini povezanih i/ili partnerskih poduzeća je jedna uz ostale navedene mogućnosti ograničenja po vrsti proizvodnje, veličini SO i vrijednosti ugovorene police osiguranja.</p> <p>Mogućnost korištenja propisanih ograničenja je neophodna te će se primijeniti u situaciji kada podaci o potrošnji finansijske alokacije u ovoj intervenciji pokažu da su planirana sredstva nedostatna.</p> <p>Kako bi izbjegli primjenu ograničenja predloženim izmjenama dodatno je osigurano povećanje alokacije za intervenciju 76.01.01.</p>
7.	Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije	<p>Komentar općenito:</p> <p>“Skrenula bih pažnju da je novi zakon koji obuhvaća klimatske promjene stupio na snagu ove godine. Slijedom toga smatramo da u tekstu gdje se spominje <i>Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja</i> („Narodne novine“ broj 127/19), za isti je potrebno</p>		<p>Primljeno na znanje</p> <p>Svaki navedeni pravni akt u Strateškom planu uključuje i primjenu svih dodatno donesenih izmjena i dopuna samog akta odnosno donesenog novog pravnog akta do</p>

		<p>izmijeniti broj „Narodnih novina“ u kojem je objavljen, na način da glasi: <i>Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja („Narodne novine“ broj 67/25).</i>”</p>		trenutka provedbe na koju se taj akt donosi.
8.	Hrvatska udruga poslodavaca	<p>Komentari: “Predlažemo ukidanje ograničenja na 20 ha za PVP voće i povrće. Tražimo uvođenje modela koji prati realnu površinu i proizvodne rezultate, jer ograničenje na 20 ha destimulira ulaganja i širenje proizvodnje. Protivimo se ukidanju obveze dokazivanja količine proizvodnje i smatramo da ona treba ostati na snazi.”</p>	<p>Poglavlje 5.1. CIS(32) PVP 32.06. - Voće Točka 5. Posebna struktura, zahtjevi i uvjeti prihvatljivosti intervencije - ujednačavanje kriterija s drugim intervencijama, npr. 32.01.01. Krave u proizvodnji mlijeka, gdje se više ne provjerava proizvodnja mlijeka. Uslijed klimatskih promjena, sve češće suše, tuče ili mrazevi utječu na proizvodnju na otvorenom, a poljoprivrednici često uslijed istih ne mogu proizvesti količine koje su navedene kao minimalne. Prijava više sile, a koju je moguće prijaviti u slučaju kada korisnik ne može utjecati na proizvodnju, predstavlja opterećenje sustava, kako za APPRRR tako i za korisnika. U skladu s nacionalnim zakonodavstvom SOPG i OPG u obvezi su Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva podnosići „izvješća“ o proizvodnji svih poljoprivrednih proizvoda uključujući</p>	<p>Primljeno na znanje Određivanjem granice od prvih 20 prihvatljivih hektara potpora se, u skladu s analizama, potrebama i ciljevima SP ZPP RH, usmjerava na male proizvođače koji su zbog malih i rascjepkanih površina te povećanih troškova proizvodnje nekonkurentni na tržištu. Odnosno, isto doprinosi djelotvornijem usmjeravanju potpore dohotku s ciljem smanjenja razlike u prihodima među malim i tzv. profesionalnim poljoprivrednim gospodarstvima, odnosno velikim poljoprivrednim gospodarstvima. Uslijed klimatskih promjena, sve češće pojave suše, tuče ili mrazevi utječu na proizvodnju na otvorenom, poljoprivrednici često uslijed istih ne mogu proizvesti količine koje su navedene kao minimalne. Prijava više sile, a koju je moguće prijaviti u slučaju kada korisnik ne može utjecati na proizvodnju, predstavlja opterećenje sustava, kako za APPRRR tako i za korisnika. U skladu s nacionalnim zakonodavstvom SOPG i OPG u obvezi su Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva podnosići „izvješća“ o proizvodnji svih poljoprivrednih proizvoda uključujući</p>

		<p>kako za APPRRR tako i za korisnika. U skladu s nacionalnim zakonodavstvom SOPG i OPG u obvezi su Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva podnositi „izvješća“ o proizvodnji poljoprivrednih proizvoda pa tako i voća.</p> <p>Očekivani datum stupanja na snagu: 1.1.2026.</p>	voće.
	<p>“Temeljem nitratne direktive najveća količina dušika koje se može primijeniti po jedinici površine (ha) ne smije prelaziti 170kgN/ha.</p> <p>Molimo da 170kgN/ha ostane kao i do sada.</p> <p>Izvor: IV. Akcijski program zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla, članak 9., stavak 1.:</p> <p>„U tijeku jedne kalendarske godine poljoprivredno gospodarstvo može gnojiti poljoprivredne površine stajskim gnojem do granične vrijednosti primjene dušika (N) od 170 kg/ha.“</p> <p>Temeljem nitratne direktive najveća količina dušika koje se može primijeniti po jedinici površine (ha) ne smije prelaziti 170kgN/ha.</p> <p>Molimo da 170kgN/ha ostane kao i do sada.</p> <p>Izvor: IV. Akcijski program zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla, članak 9., stavak 1.:</p>	<p>Poglavlje 5.1. Eco-sheme (31)</p> <p>Intervencija 31.04.</p> <p>Uporaba stajskog gnojiva na oraničnim površinama,</p> <p>Točka 6. Utvrđivanje relevantnih osnovnih elemenata; Poveznica između GAEC-a, SMR-a i nacionalnih standarda te ekosheme - Usklađivanje teksta s odredbama u točci 5.</p>	<p>Ne prihvaca se</p> <p>Primjena dušika do granične vrijednosti od 170 kg N/ha propisana je u SMR 2 u Pravilniku o uvjetovanosti i socijalnoj uvjetovanosti („Narodne novine br. 71/25), na temelju Direktivom Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla (članak 4. i 5.), što predstavlja standard.</p> <p>S obzirom da obveze u okviru ekoscheme moraju nadilaziti propisane zahtjeve upravljanja (SMR) i GAEC standarde, u intervenciji 31.04. Uporaba stajskog gnoja na oraničnim površinama propisana je primjena</p>

	<p>„U tijeku jedne kalendarske godine poljoprivredno gospodarstvo može gnojiti poljoprivredne površine stajskim gnojem do granične vrijednosti primjene dušika (N) od 170 kg/ha.“</p> <p>Dodatno, govori se o primjeni stajskog gnoja unutar 48 sati – pritom nije jasno definirano na što se odnosi.</p> <p>Stoga, predlažemo da se rok od 48 sati briše i zamjeni rečenicom: <i>Stajski gnoj potrebno je iznijeti na oraničnu površinu i inkorporirati u tlo na način da se gubici dušika svedu na minimum, po mogućnosti odmah nakon primjene.</i>”</p>	<p>gornje granice dušika do 150 kg N/ha, neovisno nalaze li se površine na kojima se aplicira stajski gnoj na ranjivo osjetljivim područjima ili ne.</p> <p>Zaključno: Na temelju članka 31. (a) Uredbe (EU) 2021/2115 države članice osiguravaju samo plaćanja za pokrivanje obveza koje nadilaze relevantne propisane zahtjeve upravljanja i GAEC standarde što je u ovom slučaju smanjena količina N na 150 kg/ha.</p> <p><i>Ne prihvata se</i></p> <p>Na zahtjev Ministarstva gospodarstva odredba koja opisuje način i vrijeme primjene stajskog gnoja se mijenja, međutim rok od 48 sati neće biti promijenjen. Predmetni rok se odnosi na razdoblje u kojem se stajski gnoj mora inkorporirati u tlo nakon iznošenja na oraničnu površinu, a mora biti na način koji minimizira učinke emisije dušika u zrak naveden je u poglavlu „Poveznica između GAEC-a, SMR-a i nacionalnih standarda te ekoscheme“. Primjena stajskog gnoja na oraničnim površinama je uobičajena agrotehnička mjeru, stoga uvjeti u ovoj eko shemi da bi bili prihvatljivi moraju doprinositi smanjenju negativnih učinaka poljoprivrede na klimu i okoliš.</p>
--	---	--

		<p>“Ne slažemo se s predloženim izmjenama, jer se na ovakav način umjetno smanjuje prihvatljiva površina te se šumovlasnicima uskraćuje kompenzacija. Nadalje, ovim izmjenama se opravdavaju netočne informacije koje su predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (u dalnjem tekstu: MP) i APPRRR-a iznosili prilikom prezentacije navedene mjere širom RH. I ono najbitnije, predloženim izmjenama na umjetan način se sužava tržiste, smanjuje poslovna aktivnost te samim time država ostaje bez značajnog prihoda od PDV-a.</p> <p>Ako se već ide u izmjene ove intervencije onda je potrebno izmijeniti Pravilnik koji je u suprotnosti sa Zakonom o šumama. Pravilnikom je propisano da stručnu dokumentaciju izrađuju zaposlenici MP, dok je Zakonom jasno propisano da stručne poslove obavljaju ovlašteni inženjeri šumarstva i za tvrtke koje imaju važeću licenciju HKIŠDT. Usput rečeno, prilikom provedbe natječaja koji je završio zaposlenici MP-a nisu bili adekvatno opremljeni za obavljanje potrebnih radnji kako bi se pripremila dokumentacija za natječaj.</p> <p>Također, uz obavljanje svojih primarnih zadataka nemaju dovoljno vremena posvetiti se ovom natječaju te je to vjerojatno razlog zašto se svim silama iz intervencije žele isključiti ostala zaštićena područja propisana Zakonom o zaštiti prirode.”</p>	<p>U poglavlu 5.3. intervencije 72.01. Potpora za ograničenje u gospodarenju šumama (NATURA 2000, NKS) - jasnije propisivanje prihvatljivih korisnika u intervenciji 72.01. radi učinkovitije provedbe i ažuriranje jediničnih iznosa</p>	<p>Ne prihvata se</p> <p>Uzimajući u obzir sredstva koja su na raspolaganju za provedbu ove intervencije potrebno je imati fokus na Natura 2000 područja. Površina šuma u ekološkoj mreži Natura 2000 iznosi gotovo 50 % odnosno 1,2 milijuna ha. Stručne službe Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, s područja šumarstva, na temelju analize stanja, izradile su i predložile glavne mjere očuvanja bioraznolikosti po tri glavna tipa šuma.</p> <p>Tijekom izrade Prijedloga pravilnika održane su dvije sjednice Povjerenstva, 7. lipnja i 15. rujna 2023. na kojoj su osim predstavnika Uprave za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju sudjelovali i ostali članovi Povjerenstva (uključujući i predstavnike šumarske struke i interesnih udruga u šumarstvu).</p> <p>10. svibnja 2024. je održan završni sastanak u vezi izrade Prijedloga pravilnika za intervenciju 72.01. na kojem je sudjelovali i predstavnici šumarske struke i interesnih udruga u šumarstvu.</p> <p>Odredbe Pravilnika nisu u suprotnosti s odredbama Zakona o šumama.</p> <p>Natječajna dokumentacija u svim intervencijama, pa i ovoj intervenciji,</p>
--	--	--	---	---

				izrađuje se u svrhu što jednostavnije provjere uvjeta prihvatljivosti odnosno dodjele potpore korisnicima koji udovoljavaju uvjete propisane Pravilnikom i natječajem. Djelatnici stručnih službi Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva su s iznimnom pažnjom se posvetili izradi navedenog Pravilnika, a djelatnici Agencije za plaćanja provedbi natječaja. Navedeno je rezultiralo da je obrada natječaja trajala kratko te su korisnici koji su udovoljili uvjete Pravilnika i natječaja nedugo nakon zatvaranja natječaja potpisali ugovore.
	<p>“Predlažemo da se sredstva iz ove intervencije učine dostupnima i postojećim bioplinskim postrojenjima koja koriste nusproizvode poljoprivredne proizvodnje, osobito onima kojima ističu „In-feed“ tarife. Smatramo da je nužno omogućiti korištenje sredstava potpore takvim postrojenjima koja su već u operativnoj funkciji, jer doprinose održivosti poljoprivredne proizvodnje i energetskog sustava.”</p>	<p>U poglavlju 5.3. Intervencije za ruralni razvoj , intervencija 73.03. Korištenje obnovljivih izvora energije Opseg potpore na razini korisnika - omogućavanje dostupnosti sredstava</p>	<p><i>Ne prihvata se</i></p>	

			potpore većem broju potencijalnih korisnika.	
	<p>“Smatramo da su predložena ograničenja i smanjenja intenziteta potpore neprihvatljiva te ističemo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Potrebno je značajno povećati alokaciju sredstava jer je trenutna preniska i ne omogućuje provedbu nužnih investicija. Već prvi natječaj pokazao je ogroman interes i nedostatak sredstava. Predlažemo da za poljoprivredna gospodarstva ekonomске veličine do 250.000 EUR-a SO visina potpore ostane ista (od 15.000 EUR do 2.000.000 EUR) ili u najgorem slučaju da bude od 15.000 EUR do 1.000.000 EUR od čega ne više od 10% za kupnju mehanizacije. Smatramo ovo prevelikom degradacijom za gospodarstva te veličine. Ograničenje od 5 milijuna eura za povezana i partnerska društva treba ukinuti ili bar povećati na najmanje 20 milijuna eura. Pravilo od 5 milijuna diskriminira veće sustave i onemogućava realizaciju kapitalno intenzivnih ulaganja (navodnjavanje, robotizacija, nove farme), iako upravo oni imaju kapacitet za stvarni rast domaće proizvodnje i povećanje samodostatnosti. Mnoge od investicija u ovoj djelatnosti su po svojoj prirodi bez odgovarajućih potpora neisplative. Intenzitet potpore treba ostati 65 	<p>U poglavlju 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.10. Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju - omogućavanje dostupnosti sredstava potpore većem broju potencijalnih korisnika.</p>	<p>Primljeno na znanje Svjesni smo potreba i zahtjeva korisnika za povećanjem sredstava, različitosti interesa kao i različitih oktova gledanja na kriterije odabira pojedinih skupina i sektora proizvodnji, s ciljem povećanja mogućnosti pristupa sredstvima potpore, ali i ograničenosti raspoloživih sredstva te ograničenja okvira dodjele. Predloženim smanjenjem iznosa i intenziteta potpore i pratećim ograničenjima nastojimo, povećati fokus na stvarne potrebe i uključiti veći broj korisnika, jer je trenutna pokrivenost poljoprivrednih gospodarstava s investicijskim potporama mala. Izmjenama se investicije usmjeravaju na povećanje proizvodnje i održivosti, što doprinosi pravednosti i dugoročnom razvoju hrvatske poljoprivrede. U pravcu podrške investicijama i dalje će se raditi na iznalaženju dodatnih mogućnosti za financiranje poljoprivredne proizvodnje i prerade jer je to od strateške važnosti za RH. U planu je provoditi sektorske</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ● % ili minimalno 50%. Predloženo smanjenje (45% i 40%) je destimulativno i ugrožava isplativost projekata. ● Za korisnike iznad 250.000 EUR SO predlaže se intenzitet potpore od 50%, jer upravo ti subjekti imaju kapacitet za velika ulaganja i mogu ostvariti najveći mjerljivi učinak na povećanje samodostatnosti. ● Udio mehanizacije treba ograničiti na najviše 10% ukupnih troškova. Sredstva moraju biti usmjereni u strateške projekte poput navodnjavanja, farmi, robotizacije i energetske učinkovitosti, a ne pretežito u strojeve. ● Financijske alokacije potrebno je ispraviti – uočena je razlika između navedenih i izračunatih vrijednosti. Konkretno, za intervenciju 73.10. ukupna alokacija navedena je kao 223.663.407,49 eura, dok se iz množenja jediničnih vrijednosti dobije 234.710.000 eura. Razlika od 11.046.592,51 eura mora se korigirati i dodati u alokaciju. ● Provesti sektorske natječaje – nužno je raspisivanje sektorski specifičnih natječaja (stočarstvo, voće, povrće, mlijeko itd.), jer se potrebe ulaganja znatno razlikuju po sektorima. To je jedini način da se izbjegne neravnoteža i da sektori s najvećim deficitom dobiju prostor za ulaganja.” 	<p>natječaje u skladu s raspoloživim sredstvima i kapacitetima za provedbu.</p> <p>Pravila izmjene Strateških planova ne dozvoljavaju izmjenu pokazatelja (dostupne alokacije, procijenjenog prosječnog jediničnog iznosa – vrijednosti projekta i broja projekata u pojedinoj godini) za prethodne godine i godinu u kojoj se podnosi izmjena. Sukladno navedenom nije bilo moguće mijenjati plan provedbe intervencije u 2024. i 2025. godini, a budući da ukupan obim 3. izmjena Strateškog plana uključuje izmjenu intenziteta potpore, maksimalnog iznosa potpore te maksimalnog iznosa potpore za pojedina ulaganja, navedeno u bitnome utječe na ukupan očekivani broj projekata i očekivane planirane jedinične iznose. Sukladno navedenome, te uzimajući u obzir i postavljena ograničenja informatičkog sustava administracije Strateških planova koji ne sadrži kontrolu automatskim izračunom godišnje alokacije (kao umnoška broja projekata i jediničnog iznosa), predložene izmjene potencijalno sadrže i odstupanje od linearog matematičkog izračuna ako se vrijednosti analiziraju odvojeno od cijelokupnog plana provedbe intervencije uključujući i izdvojene</p>
--	---	---

		<p>“Smatramo da predloženi kriteriji odabira nisu dovoljno usmjereni na stvarne ciljeve povećanja proizvodnje i samodostatnosti. Potrebno je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uključiti i pravne subjekte iznad 250.000 EUR SO kao prihvatljive korisnike, jer upravo oni mogu provesti veće projekte s najvećim utjecajem na rast proizvodnje i samodostatnost, • kriterije odabira oblikovati tako da vrednuju učinak projekta, a ne formalne parametre (npr. indeks razvijenosti JLS-a ili duljinu poslovanja), • osigurati ujednačenost i pravednost pri bodovanju kako bi se izbjegla diskriminacija među različitim vrstama ulaganja, • u dijelu kriterija koji se odnosi na sustave kvalitete (npr. ZOI/ZOP, oznake kvalitete), potrebno je jasno razlikovati proizvođače koji su nositelji oznaka i koji imaju dokazanu kvalitetu od onih koji su samo uključeni u lanac, kako bi se izbjeglo izjednačavanje različitih razina angažmana i troškova.” 	<p>Poglavlje 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.10. Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju 5. Posebna struktura, zahtjevi i uvjeti prihvatljivosti intervencije - uvodi se novo načelo odabira kojim se daje mogućnost naglaska na odabiru projekata koji doprinose povećanju stupnja samodostatnosti.</p>	<p>projekte navodnjavanja.</p> <p>Primljeno na znanje Izmjenama se investicije usmjeravaju na povećanje proizvodnje i održivosti, i omogućava većem broju korisnika da ostvare potporu za podizanje produktivnosti i konkurentnosti. Iste doprinose mobilizaciji većeg dijela nedovoljno iskorištenih kapaciteta srednjih i manjih poljoprivrednih proizvođača i prerađivača, a isto doprinosi pravednosti i dugoročnom razvoju hrvatske poljoprivrede i očuvanja ruralnog stanovništva.</p>
		<p>“Smatramo da predložene izmjene u visini i intenzitetu potpore za preradu poljoprivrednih proizvoda ne prate realne potrebe sektora i ugrožavaju isplativost ulaganja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intenzitet potpore mora ostati najmanje 50%, jer smanjenje na 40% ozbiljno destimulira investicije, osobito u preradi mesa i mlijeka gdje je nužno jačati kapacitete zbog niske samodostatnosti, 	<p>U poglavlu 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.11. Potpora za ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda - omogućavanje dostupnosti sredstava</p>	<p>Primljeno na znanje Predloženim smanjenjem iznosa i intenziteta potpore i pratećim ograničenjima nastojimo povećati fokus na stvarne potrebe i uključiti veći broj korisnika, jer je trenutna pokrivenost poljoprivrednih gospodarstava s investicijskim potporama mala.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Ograničenje od 5 milijuna eura po povezanim društvima neprihvatljivo je i treba ga ukinuti ili barem značajno povećati, jer veći sustavi imaju ključnu ulogu u preradi, osiguravanju otkupa od manjih proizvođača i stvaranju dodane vrijednosti, Ukupna alokacija za preradu je preniska u odnosu na potrebe sektora te ju je nužno značajno povećati, potrebno je jasno razdvojiti alokacije po kategorijama korisnika (veliki, mali/srednji, ekološki) kako bi se spriječila diskriminacija i osigurala pravedna raspodjela sredstava.” 	potpore većem broju potencijalnih korisnika.	Izmjene s ciljem povećanja mogućnosti pristupa sredstvima potpore nužne su radi ograničenih raspoloživih sredstava te pravednije raspodjele istih.
	<ul style="list-style-type: none"> “Potrebno je navesti da ne postoje ograničenja prijavitelja s obzirom na kapacitet postrojenja. Ulaganja u obnovljive izvore energije treba omogućiti i na postojećim objektima, barem onima koji se opremaju, a ne samo u sklopu novih.” 	Poglavlje 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.11. Potpora za ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda točka 5. - proširivanje opsega prihvatljivih ulaganja u obnovljive izvore energije u sklopu izgradnje novih objekata prerade	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Ne smatramo potrebnim nabrajati ograničenja koja ne postoje.</p> <p>Ulaganja u obnovljive izvore energije na postojećim objektima prihvatljiva su u sklopu intervencije 73.03.</p>
	“Ulaganja u obnovljive izvore energije treba omogućiti i na postojećim objektima , barem onima koji se opremaju, a ne samo u sklopu novih.”	Poglavlje 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.11.	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Ulaganja u obnovljive izvore energije na postojećim objektima prihvatljiva su u sklopu intervencije 73.03.</p>

		Potpore za ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda - proširivanje popisa prihvatljivih troškova u korištenje obnovljivih izvora energije u skladu sa proširivanjem prihvatljivih ulaganja u obnovljive izvore energije	
	“Ulaganja u obnovljive izvore energije treba omogućiti i na postojećim objektima , barem onima koji se opremaju, a ne samo u sklopu novih.”	Poglavlje 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, intervencija 73.11. Potpore za ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda - proširivanje popisa prihvatljivih troškova u korištenje obnovljivih izvora energije u skladu sa proširivanjem prihvatljivih ulaganja u obnovljive izvore energije	Primljeno na znanje Ulaganja u obnovljive izvore energije na postojećim objektima prihvatljuju se u sklopu intervencije 73.03.
	“Predlažemo ukloniti mogućnost ograničenja potpore na razini povezanih društava, jer se time korisnike stavlja u nepravedno nepovoljan položaj, bez ikakvog opravdanog temelja.”	Poglavlje 5.3. Intervencije za ruralni razvoj, 76.01., mijenja se opseg potpore na razini	Ne prihvata se Navedena mogućnost ograničenja iznosa potpore po korisniku na razini povezanih i/ili partnerskih poduzeća je jedna uz ostale navedene

		<p>korisnika - mogućnost ograničenja iznosa potpore po korisniku uvodi se zbog povećanog broja korisnika uz ograničenu alokaciju za podintervenciju</p> <p>76.01.01. Osiguranje poljoprivredne proizvodnje, koja je nedostatna za zaprimljeni broj zahtjeva za isplatu, kao i u svrhu poticanja poljoprivrednika na preventivne aktivnosti</p>	<p>mogućnosti ograničenja po vrsti proizvodnje, veličini SO i vrijednosti ugovorene police osiguranja.</p> <p>Mogućnost korištenja propisanih ograničenja je neophodna te će se primijeniti u situaciji kada podaci o potrošnji finansijske alokacije u ovoj intervenciji pokažu da su planirana sredstva nedostatna.</p> <p>Kako bi izbjegli primjenu ograničenja predloženim izmjenama dodatno je osigurano povećanje alokacije za intervenciju 76.01.01.</p>
--	--	--	---

		<p>“U kontekstu sankcija potrebno je poraditi na kvaliteti utvrđivanja činjeničnog stanja i okolnosti od strane APPRRR-a, jer velik broj odluka o pravu na potporu nema valjano obrazloženje niti pravilno utvrđene činjenice.</p> <p>Problem predstavlja i kršenje rokova za donošenje odluka o pravu na potporu, što je potrebno hitno ispraviti.”</p>	<p>Poglavlje 7.3 Informacije o sustavu kontrole i sankcijama; 7.3.1.1.5.1. Opis sustava kontrola i kazni za intervencije u okviru IAKS-a ; Poglavlje 7.4 Uvjetovanost; Poglavlje 7.5. Socijalna uvjetovanost - opis sustava kontrola i sankcija ažuriran je u skladu s donesenim nacionalnim zakonodavstvom, izmjenama na razini intervencija, brisanja intervencija te uvedenim izmjenama i prilagodbama zahtjevima programskog razdoblja 2023.- 2027.</p>	<i>Primljeno na znanje</i>
--	--	--	---	-----------------------------------